

ЖІНКА У ЗОНІ

Директор пильно подивився на прохачку, заперечив:

- Та ви ж бачите весь персонал у Зеленому Мисі, спілкуйтеся з ними! Навіщо вам туди?

Інна відчула немовби аварійний сигнал - умить стала зібраною й напруженою, як струна:

- Знаєте, під час війни деякі герої теж сиділи в Уфі та в Саратові й писали там про фронт і подвиги ратні... Я так не можу. Мені треба бачити людей в роботі, на їхніх робочих місцях. Бачити епіцентр аварії...

Директор поглянув на журналістку з

цікавістю, немовби запам'ятовуючи, мовляв, бач, яка хоробра... По тому примирливо й ніби жартома переадресував її до старшого по рангу:

- Ось член урядової комісії - до нього звертайтеся.

Коридор закінчувався. Уже мали підходити до БЩУ, коли Інна найвнюю скоромовкою повторила своє прохання до вродливого повноважного представника урядових рішень. Той, на превеликий подив оторопілої з несподіванки прохачки, всміхнувся найчарівнішою усмішкою чоловічої великодушності та сердечної приязні й лукаво запитав:

- А як Коваленко? Я що - я не заперечую, а от він... Він тут господар.

Тільки тепер Інна помітила, що шеф (у якому він званні?), незважаючи на чималий живіт, давно хуленько обігнав японців і, витягнувши з неабияким зусиллям дебелу шию та почервонілі вуха, дихав їй у потилицю й напружено дослухався до непланових, непередбачених виступів некерованої "партизанки". Який непослух! Чого вона домагається? Шеф не любив, коли тут, у зоні, де його воля й влада, діяли поза регламентом. Сказано, жінка у зоні - чекай несподіванок! А їх тут і без цього поріддя Єви до дідька!..

Почалася традиційна зустріч з відповідями на запитання, а потім і десант біля саркофага - за сценарієм, уже звичним для Інни, хіба що японці знімали телесюжет і мініатюрна красуня-колега коментувала в мікрофон відповіді Коваленка.

- Сховайте свої дозиметри, я вам і так скажу: тут максимум сім мілірентген зараз, а два роки тому було тисячі рентген на годину! - Шеф щасливо всміхався, і кругле, колось гарне його обличчя лисніло від радості, що 1988-й рік, дяка Богові, - не 1986-й!..

- Усередині саркофага на перше лютого минулого року температура була 112°C, на перше липня - 95°C. Сьогодні ж, у травні вісімдесят восьмого, - 38° за Цельсієм. - Шеф щедро сипав цифрами, як з автомата; видно було, що він і справді док у виробничих питаннях. - Майте на увазі, охолодження триває, узимку на даху саркофага сніг не тоне... На четвертому блоці вчені працюють у спецодязі, персонал станції на робочих місцях, як бачите, у звичайній формі. То що, може, справді подаруєте нам спецкостюмчик на згадку? - Інна зауважила, що після визнання його високого реноме членом урядової комісії шеф був, як ніколи, в ударі - не без того, що не гріх і похизуватися перед двома жінками.

Із досвіду спілкування у відділі Коваленка відкрила вона для себе й такий не-

втішний сумний парадокс: перед іноземними журналістами тут видавали максимум інформації, мало не запопадливо ідути назустріч їхнім вимогам; наші ж мали партизанити ось так, як вона, і рівень матеріалів із зони залежав часто від вигадливості й ініціативи, від подарованого Богом випадку, від статусу видання і ступеня відомості самого кореспондента. Так і на "відкритому" суді в Чорнобилі тринадцять зарубіжних кореспондентів мали куди вже більше сприяння: вже за годину після початку процесу Інна зловила на хвилі БІ-БІ-Сі першу інформацію з судового залу.

Її вразили достовірні й пікантні подробиці коментарів для обивателя - деталі, які на вагу золота йшли у ласій до сенсацій західній пресі. Вітчизняна ж "четверта влада" тоді безмовно демонструвала своє раболіпне слухняне безправ'я. А здається ж, на першому засіданні та на закритті суду було понад тридцять радянських журналістів! Інна розмірковувала над цим ще вдома, обурюючись, збираючись писати листа в ЦК КПУ з протестом, і написала його, але приїжджав з вахти Олесь, читав, ніби по оджучись, а дочитавши, роздирав чернетку на дрібні клаптики і виносив вердикт:

- Свята простота. Я завжди знав, що жінки живуть в уявному світі, в полоні ілюзій і мрій, але ти - журналіст, із досвідом - невже не розумієш, що з Чорнобилем така шекспірівська драматургія, такі безсмертні типи і злету, й наймерзнішого падіння людського духу - в порошок зітруть, так і знай! А я цього не хочу. Заради Бога, Інно, твоє ім'я - обіцянка інакшості - Ін-на - ти мій унікум, не втрачай почуття гумору, іронії, прошу тебе, благаю - це твій козир головний, цим ти й мене на плаву тримаєш! О"кей? Не треба, щоб політичні шамани закидали тебе брудом і камінням. Я не зможу захистити тебе. Мені болітме твій біль, але більше нікому, так і знай. Бо ти жінка, ти сама по собі. Ти не вмєєш і на захочеш бути у зграї. Вони не підтримають тебе, де твій здоровий глузд? Це чоловічі ігри, ти там чужа, і добре. Брудні ігри, я вже тобі казав...

Як давно це було! Мовби знаєцька прокинувшись, вона уздріла, де вона тепер. Бідна жінка вжахнулася, що пам'ять про того, хто завдав їй такого болю, невикорінювана, бо не полищає її й на годину...

А втім, виявляється, бліщшоу при саркофазі тривало, шеф докладно відповідав на запитання, перекладач працював, перепитуючи, уточнюючи.

Уже не вперше Інна стояла за кілька десятків метрів од саркофага, чула випробувані жарти й примовки шефа й дивилася з сумом на цю новітню небачену піраміду ядерного Хеопса радянської доби. Колось піраміди свідчили про могутність і велич фараонів. Що ж, мирний атом перевершив у лиховісній своїй владі усіх жалюгідних славолюбців. Адже ту, найбільшу єгипетську піраміду сто тисяч рабів будували двадцять років, падаючи від знемоги, на очах у сильніших змиряючі з голodu... Щотри місяця вона виснажувала сили й випивала кров кількасот нових нещасних мурах, які під наглядом будівельних загонів укладали понад два мільйони брил вагою дві з половиною тонни кожного.

Інна не помітила, як почала сновидою ходити по щєбінці й гравію, міряючи кроком "японський знімальний майданчик". Вона лиш краєм вуха прислухалася до реклами нашого досвіду, до цифр, які називав шеф.

(Далі буде)

На фото Миколи ПЕТРИЧЕНКА працівника Агентства «Чорнобильінтерінформ». Учасник ЛНА на Чорнобильській АЕС 1986 року Лариса БЕЛОЗІР (ліворуч) та Валерія ПОПОВА мають різний чорнобильський стаж, але їх поєднує сумління, творче ставлення до роботи.